

Bistriška:

Miklavž pride!

Čas: Večer pred Miklavževim prihodom.

Osebe:

Babica, 80 letna starka.

Franček 11 let,

Jurček 9 let,

Anica 7 let,

Metka 6 let,

Alešek 8 let,

Boštjanček 6 let,

Manica 4—5 let,

} njeni vnuki.

} sosedovi otroci.

Prostor: Kmetiška izba z veliko pečjo v kotu. Babica sedi pri peči in gleda na Frančka in Jurčka, ki sedita pri mizi in se učita. Sladko-otroško razpoloženje ji seva z obraza, ko spregovori.

Babica: No otroka moja, le hitro se naučita, da se bomo začeli pogovarjati o Miklavžu, ker sem vam obljubila. Kmalu, kmalu se bo odprlo nebo in angelček bo pogledal skozi zlato okence na zemljo.

Franček in Jurček (oba zaploskata): O, babica!

Franček: Babica, samo še enkrat preberem iz zvezka o naši lepi domovini, da bom jutri bolje znal. In ti, Jurček?

Jurček: O, samo en račun še imam. (Gledata pričakujoče babico.)

Babica: Prav tako, otroka moja! Prva je šola. (V tem vstopita veseli v sobo Anica in Metka.)

Anica in Metka: Ljuba babica, dober večer! (Sedeta poleg babice. Ta jima s prstom naredi znamenje, naj molčita, kažoč na oba učenca pri mizi.)

Jurček (zapre zvezek in vzklikne): Vse sem prav zračunal! Zdaj pa le pridi, ljubi Miklavž!

Franček: Tudi jaz znam vse, babica.

Vsi: Povejte nam, babica, o Miklavžu! (Vrata se odpro, veselo priskačejo sosedovi otroci.)

Alešek, Boštjanček in Manica: Miklavž nam je zagnal orehe in bonbone! Glejte, glejte! (Dajejo darove. Drugi gledajo in spoštljivo sprejemajo, babica kima.)

Francek: Včeraj je zagnal pri nas, danes pa pri vas — dober je Miklavž!

Babica: Kmalu pride! Sedite okoli mene, da vam povem o njem. (Deklice sedejo k peči na klop, dečki počenejo k babičinim nogam, Alešek dobi pručico. Poslušajo z očmi in z usti.)

Babica: Ko je nocoj tiha nočka objela zemljico, so angelci v nebesih odprli zlata vratca, prislonili dolgo zlato lestvico od neba do zemlje. Po tej lestvici bo prišel nocoj Miklavž na zemljo k dobrim otrokom. Božji angelci ga bodo spremljali v srebrnih šolnčkih z zlatimi koški na ramah. V njih bodo nosili sladke potičke, pisane igrčke, dober kruhek — same lepe reči za pridne otroke.

Metka: Ali parkeljev ne bo nič? (Vesela.)

Babica: Tudi črni parkelji prirjovejo. Le poslušajte! Ko pride Miklavž z angelci na zemljo, potegne sveti Peter — božji vratar — lestvo spet v nebesa in zapre zlata vratca. Miklavža pa spremijo angelci po zemlji do našega gozda v Črnem brezdnu (pokaže smer). Tam potrka Miklavž trikrat z palico ob tla. Zemlja se odpre, krvav ogenj plane iz nje in grozno vpitje se začuje. Tam je dom črnih parkeljev. Miklavž pokliče Luciferja — največjega in najhudobnejšega parkelja. Z Luciferjem jih pridrvi iz pekla cela jata. Dolgi ognjeni jeziki jim vise iz penečih se ust, v očeh jim tli živa žerjavica. Na hrbtu nosijo črne koše, v njih tli pekoča žerjavica in rožljajo močne verige za hudobne otroke. Vsi parkelji se valjajo pred Miklavžem, on pa pravi: »Mirno z menoj!« (Manjši otroci se zaupno-boječe stiskajo k babici, posebno deklice. Babica jih gladi po laseh in tolaži.)

Francek: Kajne, babica, saj parkelj pridnim otrokom nič ne stori?

Babica: Nič se ne bojte! K nam Miklavž parkeljev ne bo pustil.

Alešek: Jaz se Miklavža nič ne bojim. Tisto pesemco mu bom povedal: »Štejmo«, če me bo kaj vprašal.

Manica: Midva z Boštjančkom mu pa poveva tisto od pastirčkov. Veš, Boštjanček, ki so jo naju mama naučili. Kar vsak eno kitico je bova povedala.

Babica: Lepo to, otroci! Le pridni bodite! Kmalu pride in takrat blagor vam — ljuba, ljuba mladost!

Francek: Joj, čuje se glas zvončkov! Poslušajte! (Gre k vratom, da jih odpre, a se ravno odpro. Odmakne se pol preplašeno, pol veselo.

(Vstopi Miklavž in trije angeli. Babica vstane, otroci tudi, nerodno-boječe.)

Babica: Pozdravljen, dobri Miklavž!

Miklavž: Nebeški mir in nebeška radost z vami! Ali me poznate, otroci?

Otroci: Da — o, da. (Kimajo eni, drugi govore.)

Miklavž: Povej mi, Alešek, kaj ti znaš?

Alešek (malo boječe):

Eden, dva — ropota,
tri, štiri — netopiri,
pet, šest — polna pest,
sedem, osem — kruha prosim,
devet, deset — v nebesa vzet.

Miklavž (pohvalno): Glej ga fanta! Ti si pa junak. (Ga poboža, se obrne k drugim. Desni angel mu da v roko darov.) Ali ti, Manica, tudi kaj znaš?

Manica: Pesemco znam od pastircev, pa tudi Boštjanček jo zna.

Miklavž: No, le povej jo! Boštjanček naj ti pomaga.

(Manica in Boštjanček se postavita drug poleg drugega ter povesta vsak po eno kitico.)

Pastirci, vstanite,
zbudite se zdej,
le hitro vstanite,
da gremo naprej!

En angel je meni
oznanil popred,
da prišel nocoj je
Sin božji na svet.

V štalci je rojen, Vzemimo tud' s sabo
v jasliah leži, od naš'ga blagá,
med oslom in volom da Jezusu damo —
ga boste našli. potrebo ima.

Kar mene se tiče, Jaz bom domov stopil,
kos platna bom dal, tisto ovco bom vzel,
da bo za plenice — katero sem undan
prav tanc'ga bom 'zbral. bil volku otel.

Jaz bom s sabo nesel
eno torbico jaje
in masla 'no dežo
in kruha en kraj'c.

Miklavž: Lepo, lepo! že dovolj! Tudi vidva sta
lepo povedala. Lepe pesmi ljubi dober človek in dobri
Bog. Le rada jih prepevajta, da vama ostane srce lepo
in veselo. (Angel obdari Manico in Boštjančka. S slad-
kim smehom se umakneta. Miklavž prime Jurčka za
brado, mu dvigne obraz in mu pogleda prijazno v oči.)

Miklavž: In ti Jurček, kaj pa ti znaš?

Jurček (malo boječe): Pesem o kraljeviču
Marku, če jo smem?

Miklavž: To pa lepo povej, ker je bil kraljevič
Marko velik junak.

Jurček (stopi v ospredje, glasno poudarja):

Kraljeviču Marku.

Vstani, kraljevič Marko, Ob meji, kraljevič Marko,
svojega šarca zajaši, glej na objestno sosedo,
buzdovan vzemi svoj silni našo deco nam čuvaj
in svojo sabljo opaši! in našo sveto besedo!

Iz dalje, kraljevič Marko,
zdirjaj čez našo planino,
k Zilji, k Adriji sinji
in brani našo lastnino!

Miklavž: Lepa je tudi ta pesem. In lepa je vaša
zemlja, a najlepša dobra srca slovenskih otrok. Ostanite
pridni, ljubi otroci, bogoljubni in marljivi, da vas bo
vesel Bog in vaš rod! In zdaj z Bogom! (Odide s
spremstvom.)

Z a s t o r.